

Kállai Irén

1976–2006

30 ÉVES A BIHARI HONISMERETI TÁBOR

Csonka Bihar vármegye egykori¹ székhelyén, az 1950-es közigazgatási reform óta Hajdú-Bihar megye egyik leghátrányosabb helyzetű bihari térségének központjaként működő Berettyóújfaluban az 1950-es évek végén indult el a múzeumalapítás gondolata. Dr. Sándor Mihályné tanárnő gyűjtő- és szervezőmunkájának köszönhetően 1960. augusztus 20-án nyílt meg Berettyóújfaluban a Bercsényi u. 7. sz. alatt a Bihari Múzeum elődje a néprajzi ház². Sajnos a kiállítóhely nem volt hosszú életű: a hatvanas évek végén lebontották. Sándor Mihályné, Erdélyi Gábor és pedagógustársaik azonban nem adták fel a harcot, folytatták a gyűjtőmunkát. Alkalmas épület híján az összegyűjtött anyag egy része sajnos elkallódott, egy kisebb része a 3. Sz. Általános Iskolában megőrződött. Szerencsére a 70-es évek elején az álom valóra vált és 1974. október 17-én megnyitotta a kapuit a Bihari Múzeum a Kossuth u. 36. sz. alatti épületben³. A Bihari Múzeum első vezetője Héthy Zoltán volt, aki 1984-ig volt az intézmény élén. Őt Dologh Sarolta, Zsupos Zoltán és Császi Irén követték, valamennyien 3-3 évet töltöttek a múzeum élén. E sorok írója 1991 óta vezeti az intézményt.

A múzeum első vezetője, Héthy Zoltán könyvtáros, bibliográfus, helytörténet-kutató lett, aki lendületes munkával fogott hozzá a gyűjtemények kialakításához, gyarapításához és emellett sokszínű közművelődési tevékenységet is végzett a Bihari Múzeumban, Berettyóújfalu városában és a bihari térségben. Tudományos előadások, irodalmi műsorok, emlékünnepek, és egy múzeumpártoló egyesület, a Bihari Múzeum Baráti Körének megszervezése – mely a Déri Múzeum Baráti Körének tagcsoportja lett – jelzik sokrétű tevékenységét.

„A Bihari Múzeum feladatának tartja a gyűjtőterületen folyó honismereti-helytörténeti tevékenység, mozgalom támogatását, szakmai segítségét, ami elsősorban a Hazafias Népfront Honismereti Bizottságán keresztül történik. Jelentős az iskolai honismereti szakköröknek nyújtott segítségnyújtás. A Bihari Múzeum vezetője tagja a járási honis-

1 (1920–1940-ig és 1945–1950-ig)

2 Ezt az 1700-as évek közepén épült nádfedeles lakóházat hozták rendbe és rendezték be jórészt XIX. sz. végi bútorokkal, használati tárgyakkal, amit lelkes tanárok és még lelkesebb diákok gyűjtöttek össze Berettyóújfaluból és a környező falvakból.

3 Az épület, a nemesi származású jogászokból, orvosokból álló Fényes család egykori lakóháza volt. A kiállítás 3 hónap alatt készült el, dr. Varga Gyula, a Déri Múzeum tudományos főmunkatársának vezetésével. A múzeum alapításában kiemelkedő érdeme volt dr. Dankó Imrének, a Hajdú-Bihar Megyei Múzeumi Szervezet akkori igazgatójának.

mereti bizottságnak és maga is vezet honismereti-helytörténeti szakkört a berettyóújfalui Arany János Gimnáziumban.”⁴

Héthy Zoltán nem elégedett meg a szakkörvezetéssel. Nagyot álmodott és ezt az álmát meg is valósította. Az ő kezdeményezésére és Makai Mihálynak, az akkori városi-járási úttörőelnöknek a hathatós segítségével 1976-ban indult el az országban talán először, vagy a legelsőik között a honismereti táborok sora. Akkor, 1976-ban *Járási Honismereti Úttörőtábor* néven került megrendezésre az első tábor. A pajtások Berettyóújfaluból és a környező településekről érkeztek a berettyóújfalui Arany János Kollégiumban megrendezett, 10 napos szakmai táborba.

A tábor a hagyományos úttörőtábori formában (nyakkendő, egyenruha, ébresztő, sorakozó, reggeli torna, zászlófelvonás, napiparancs, szobatisztasági verseny stb.) működött, tulajdonképpen keretet adott az igen jelentős és sokoldalú honismereti szakmai munkának.⁵

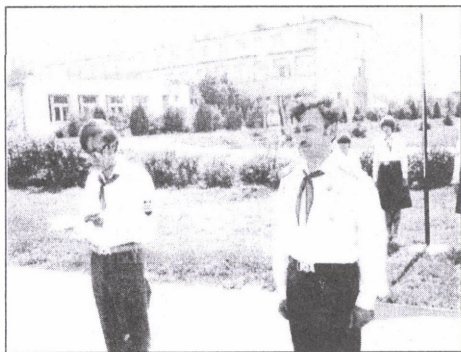
1. kép. Tábor, vigyázz! Sorakozó 1981-ben

A tábor első – s ezt követően tíz éven át – szakmai vezetője *Héthy Zoltán* múzeum-vezető lett, mellette az első években *Gáspár Lajosné* és *Makai Mihály* úttörővezetők voltak az ún. mozgalmi vezetők, táborvezetők. 1978-tól *Lugosi István* tanár úr, a biharkeresztesi diákotthon igazgatója vette át a táborvezetői tiszteket és gyakorolta egészen 1992-ig. A szakmai irányítást 1986-tól, 3 éven át *Zsupos Zoltán* néprajzkutató, a Bihari Múzeum akkori vezetője vette át. Ő már korábban bekapcsolódott a tábor életébe, Héthy Zoltán idejében már csoportokat vezetett. 1989-ben ismét új ember, *Császi Irén* került a Bihari Múzeum élére, s ekkortól ő vette át újabb 3 évre a tábor szakmai vezetői tiszteket. Mellette csoportvezetőként dolgozott 1990–91-ben *Kállai Irén*, jelen sorok írója, aki 1992-től került a múzeum élére, s ezzel „megörökölte” a táborvezetői posztot is. A tábor 13 évig szervezete, irányította, majd a 2004-es táborzárón adta át a stafétabotot a

4 HÉTHY Zoltán: *Jelentés a Bihari Múzeum 1974–1975. évi működéséről*. In: Bihari Múzeum Évkönyve I. 367.

5 Az úttörőtábori forma, keret a 80-as évek közepére egyre inkább átalakult, lassan megszűnt, csakúgy, mint a hozzá tartozó anyagi támogatás.

következő generációnak, azoknak a fiataloknak, akik az ő táboraiban ismerték meg a honismeretet, helytörténetet, s talán egy kicsit a tábor hatására is lettek szakmabeliek. Nagy Réka, Kolozsvári István fiatal etnográfusok, *Sándor Máriának*, a Bihari Múzeum 2003 nyarán kinevezett néprajzos muzeológusának vezetésével 2005-től immáron, új lendülettel viszik tovább a Bihari Honismereti Tábort hagyományát.

2. kép. Héthy Zoltán szakmai vezető és Lugosi István táborvezető 1978-ban a tábornyitón, a Szabó Pál Kollégium udvarán

3. kép. Kállai Irén átadja a stafétabotot Sándor Máriának a XXVIII. Bihari Honismereti Tábor záróünnepségén

Már az első tábor nagy sikert aratott a gyerekek körében és szakmai, mozgalmi téren is. Szerencsére az úttörőmozgalom szárnyai alá vette, támogatandónak, fejlesztendőnek ítélte meg a kezdeményezést, s így a második évben, 1977-ben I. Megyei Honismereti Úttörőtábor néven szervezték meg táborunkat, akkor ugyan egy másik településen, Biharkeresztesen, de már hosszabb, kéthetes időtartamban. 1981-ig felváltva hol Berettyóújfaluban, hol Keresztesen rendezték a tábort. Majd 1981–1988-ig minden évben Biharkeresztes, a Lugosi István vezette kollégium volt a táborok helyszíne. 1989-től, amikortól a Bihari Múzeum és Baráti Köre lett a tábor szervezője, minden évben, Berettyóújfaluban rendezzük meg a tábort. Az utóbbi 10 évben jórészt a Szabó Pál Kollégium volt a helyszínünk, de előfordult, hogy az Eötvös József Szakképző Intézet kollégiuma, vagy korábban az Arany János Kollégium adott szállást táborunknak.

1976-ban volt az első, járási, majd egy év múlva az első megyei tábor. A számozás tehát 1977-től, az első megyei tábortól indult, és ezt folytatjuk a mai napig. Így következik 2006-ban a 30. tábor, amelynek – ha a járást is figyelembe vesszük – tulajdonképpen a 31.-nek kellene lennie.

1989-ben maradt el a tábor nevéből az úttörő jelző, így azóta BIHARI HONISMERETI TÁBOR (rövidítve: BHT) néven szervezzük, rendezzük meg programunkat. A megyei szó pedig, azért is maradt el lassan, mert országos, sőt nemzetközi lett táborunk.

Mármint ami a résztvevőket illeti, mert helyileg viszont megmaradt biharinak, továbbra is fő célja a bihari hagyományápolás, a bihari helytörténet-kutatás.

A táborok kezdeti időtartama két hét vagy 10 nap volt, amit sajnos később a 90-es évektől bekövetkező áremelkedések miatt (szállás, étkezés, utazási költségek) nem tudunk tartani. Ma már örülünk, ha a 7 éjszakai 8 napos programra sikerül összepályázni a pénzt.

A tábori létszámok is eléggé változatosak voltak az elmúlt három évtizedben, de az általánosan elmondható, hogy 30 táborozónál kevesebb sohasem volt a létszám, de előfordult jó néhány éven át, hogy 50–55 gyerekkel működött a tábor. Ehhez számoljuk még hozzá a táborvezetőséget, a segítőköt, így nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy évente 40–60 fő táborozott a különböző helyszíneken. Ez az elmúlt 30 év alatt több mint 1500 fő.

Kettő kivételével minden évben sikerült bentlakásos tábort szervezni. Egyik kivétel, az 1989. év, a rendszerváltás éve, amikor 5 napos, napközis tábor volt a XIII. Bihari Honismereti Tábor. A másik pedig a 25. alkalom volt, amelyet 2001-ben nem táborként szerveztünk meg, hanem egy jubileumi találkozót rendeztünk, amelyre meghívtuk a régi vezetőket, táborozókat, kiállítottuk a régi tablókát, tábori naplókát.⁶

Táboraink célja mindig is az volt, hogy az ide érkező, jórészt bihari, hajdúsági gyerekek – az első tíz évben kb. 8-10 dél-bihari, békési, román nemzetiségű tanuló is – 10–17 évesek, kezdetben két héten át, később már csak hét-nyolc napon át megismerkedjenek szülőföldjük, a bihari táj természetrajzával, környezetvédelmével, régészetével, történelmével, néprajzi hagyányaival, szokásaival, népi mesterségeivel, az itt élő nemzetiségekkel. Szakmai táborunkba mindig is jórészt érdeklődő, településük, iskolájuk honismereti szakkörében dolgozó kis kutatók jelentkeztek, hozták magukkal ismerőseiket, barátikat. Nem volt ritka jelenség, hogy a nagytestvér után a kisebbek is lassan táborozókká váltak. Alig volt olyan év, amikor meg kellett hirdetni a tábort, mert a korábbi évek táborozói vitték nyári programunk jó hírét tovább, hoztak érdeklődő ismerős gyerekeket, barátokat és betöltötték a keret nagy részét. Táborainkban mindig volt bizonyos részvételi díj, hol több, hol kevesebb, bár a szervezők mindig azon igyekeztek, hogy minél több támogatást szerezzenek, hogy a részvételi díjat csökkenthessék.

1990-től az iskolai, települési honismereti szakkörökben végzett éves munka, vagy valamilyen megyei, országos vetélkedő jutalmaként, díjtalanul is be lehetett kerülni a tábori csapatba. Az 1990-es évek végétől a Bihari Múzeum Baráti Köre által szervezett városi, általános iskolai, vagy térségi, középiskolai vetélkedőknek is az első díja ingyenes táborozás volt az első helyezett csapat mindhárom tagjának.

A Honismereti Szövetség országos, sőt Kárpát-medencére kiterjedő vetélkedőjének második díja is volt már táborunk. Így került a szlovákiai Csallóközből, Dunaszerdahelyről 3 középiskolás lány táborunkba. Azok pedig, akik vetélkedőkön ugyan nem nyertek, de szerettek pályamunkákat készíteni, 1992-től indulhattak a Bihari Múzeum helytörténeti pályázatán, saját gyűjtéssel, kutatómunkával, amelynek az első díja szintén az ingyenes táborozás volt. S azok pedig, akik elsők ugyan nem lettek, de értékes kutatómunkát végeztek, a szakmai zsűri értékelése alapján, munkájuk jutalmául 25, 50 vagy 75%-os kedvezményt kaptak a tábori részvételi díjból.

6 2001-ben a Bihari Múzeum május–június–július hónapban költözött át új épületébe, s minden munkatárs a csomagolással, szállítással, berendezéssel volt elfoglalva.

A kezdetek óta nemzetiségi csoporttal⁷ is rendelkező táborunk több mint tíz éve nemzetközi. Romániából, Nagyváradról, a Körös Menti Múzeum szervezésben, általában nagyváradi román gyerekek érkeztek hozzánk vendégségbe, amennyiben sikerült pályázati forrásokat szereznünk az ő ellátásukra. Az 1991-ben kezdődő, több mint 15 éve tartó cserkapcsolat révén közel tíz alkalommal, összesen több mint 60 nagyváradi és partiumi román és magyar gyerek járt táborunkban. Itt kell megjegyeznem, hogy a mi legjobban dolgozó táborosainknak mindössze 2 alkalommal volt lehetőségük (1995-ben és 1996-ban, összesen 19 főnek) jutalmul a romániai cseretáborban, Kiskőn (Kischau) a Medvebarlang szomszédságában eltölteniük egy-egy csodálatos hetet. Sajnos a váradi kollégáknak nem sikerült, csak mindössze két éven át biztosítani a mi csapatunk fogadásához szükséges anyagi forrásokat.

Szintén teljes mértékben pályázati forrásoktól függött, és sajnos mindössze öt alkalommal sikerült a székelyföldi vendég gyerekek fogadása is. A gyergyószentmiklósi gimnázium igazgatója és tanári kara kiemelkedő képességű, országos versenyeken nagyon szépen szereplő 3-4 magyar tanulóját küldte el hozzánk kutatni Bihart, megismerni az itteni hagyományokat, kultúrát.

Az első évtizedekben a tábor fő támogatója a Hazafias Népfront mellett, a Járási és a Megyei Úttörőszövetség volt. Egy-két nagyüzem pl. a Biharkeresztesi Fa-Fém-Építőipari Szövetkezet, a berettyóújfalui tejporgyár, és néhány városi, községi tanács (Berettyóújfalú, Esztár, Biharkeresztes) vezetői álltak a támogatók sorába. Jó néhány éven keresztül, a 70-es években a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetsége is támogatta a tábor nemzetiségi csoportjának munkáját anyagiakkal és szakemberekkel is. Az ő szervezésüknek köszönhető, hogy dél-bihari, békési román településekről (Kétégyháza, Méhkerék, Gyula) érkeztek táborainkba román anyanyelvű gyerekek.

A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága, amelynek egyik tagintézménye a Bihari Múzeum, már a kezdetektől támogatta, támogatja a tábor munkáját, jórészt szakemberekkel, segédanyagokkal, alkalmanként jutalomkönyvekkel és gépkocsival. A másik ilyen állandó támogatónk a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság Berettyóújfalui Szakmérnöksége. Ők minden évben egy-két napra mikrobuszt adtak és egy fő vízügyi szakemberrel biztosították táborunk természetvédő csoportjának a minél érdekesebb szakmai csoportmunkát. Vízügyi szakember vezetésével tekintették meg a folyókat (Berettyó, Ér, Körösök), a védműveket, a gátakat, a csatornákat, a zsilipeket, a duzzasztókat stb. Közben vízminőséget mértek, figyelték az élővilágot is. Az ő programjukhoz kapcsolódóan a kezdeti években az akkori KÖJÁL⁸ szakembereinek segítségével, az intézmény eszközeivel mérték a talaj, a vizek, a levegő tisztaságát, összetételét és végeztek egyéb környezetvédelmi kutatásokat. Állandó támogatóinknak tekinthetjük a kollégiumokat, illetve azok vezetőit is, hiszen minden évben kedvezményesen adták a szálláshelyeket, noha ők is nagyon rossz anyagi feltételekkel gazdálkodtak. A biharkeresztesi táborozások idején a határőrség volt a tábor egyik legkülönlegesebb, legérdekesebb tá-

7 A Magyarországi Románok Demokratikus Szövetsége jóvoltából, Kétégyházáról, Gyuláról, Méhkerékről is érkeztek hozzánk gyerekek, akik a bihari román nemzetiségű falvakat kutatták, s jórészt román nyelven gyűjtöttek.

8 Ma ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat)

mogatója. A gyerekek azon kívül, hogy előadásokat hallgattak a határőrség munkájáról, látogatást is tehettek az átkelőnél és a határövezetben, még egy éjszakai járójátékban is részt vehettek, „határsértőt fogtak el”. Azt hiszem, soha nem felejtik el ezt az élményt az akkori táborozók, amire az is bizonyíték, hogy a jubileumi találkozón ez is sokszor felidéződött a sok más különleges élménnyel együtt.

1992-től a Bihari Múzeum, illetve annak civil szervezete, a Bihari Múzeum Baráti Köre⁹ vette át teljes egészében a tábor szervezését, lebonyolítását. Ebben a korszakban már szinte kizárólag pályázati pénzekből és az ezeket kiegészítő részvételi díjakból finanszíroztuk a tábor költségvetését, de még ekkor is sok segítséget (anyagit és természetbenit is) kaptunk és kapunk a mai napig is intézményektől, üzemeztől, vállalkozóktól, magánszemélyektől.

Táborunk a kezdetek óta bentlakásos, kollégiumban biztosítja a szállást és az étkezést. Évről évre egyre nehezebb a szállásdíj előteremtése, ami a legnagyobb tétel a tábor költségvetésében. Egy 7 éjszakai tábor alapul véve már több mint 8000 Ft csak a szállásdíj egy főnek. (A teljes részvételi díj eddig még – hála az elnyert pályázatoknak – nem haladta meg a 14-15 ezer Ft/fő összeget.) Sajnos már ez az összeg is túl magas a kis bihari települések honismereti szakköreiben tevékenykedő, munkanélküli szülők, vagy kényszervállalkozásból élő családok gyerekei számára. Sok gyerek számára ez az első, s talán utolsó táborozási lehetőség is egyben. Voltak olyan táborozóink, akik még a megyeszékhelyen, Debrecenben sem jártak. Számukra a budapesti kirándulás (2000-ben és 2002-ben), a múzeumok, az Országház, a Millenáris Park, vagy éppen a vonatkozás már maga a csoda volt! Ők azok a gyerekek, akik még dolgoznak a kis falusi iskolák szakköreiben, mert számukra csak így nyílik ki a világ, így kapnak több tudást, információt. Jórészt ők írják önálló kutatáson alapuló kis dolgozataikat a Bihari Múzeum tábori pályázatára, s ők azok, akik ezért kedvezményesen vehetnek részt a tábor munkájában. Másképp nem is tudnának eljutni táborunkba, más táborokba meg végképp nem. Tehát magasak, egyre magasabbak a költségek, magasabbak a részvételi díjak. Néhány éve engedélyezzük a berettyóújfalui táborozóknak a bejárást, hogy a szállásköltséggel csökkentett részvételi díjat tudjunk számukra megállapítani. Ez azonban nem túl szerencsés, mert sok program a késő estébe nyúlik, s ezekből, vagy kimaradnak akkor a gyerekek, vagy esténként a szülőknek kell értük jönni. Így abból az igazi tábori hangulatból is jórészt kimaradnak a hazajárósok, amit a táborvezetőségnek „van szerencséje” éjszakaról éjszakára élvezni!

Amióta a Bihari Múzeum Baráti Köre vette át tábor szervezési munkáján kívül a pénzügyi lebonyolítást is, az ügyvezető alelnöknek, vagyis a múzeumvezetőnek a fel-

9 Bihari Múzeum Baráti Köre 1975-ben alakult. Kezdetben a Déri Múzeum Baráti Körének egyik tagcsoportját alkotta, de 1991. október 29-i bírósági végzés óta önálló jogi személyként, egyesületként működik, 1998 óta közhasznúak vagyunk. Egyesületünk taglétszáma változó 20–40 fő között ingadozik. Nyugdíjas és aktív pedagógusok, orvosok, mérnökök, képzőművészek, muzeológusok alkotják a kör magvát, de vannak fiatal támogatóink a vállalkozók, a középiskolások, és az egyetemisták köréből is. Az egyesület célja: A helyi hagyományok feltárása, ápolása, a néprajzi, műemléki jellegű értékek védelme és megőrzése, a berettyóújfalui Bihari Múzeum erkölcsi támogatása. E cél érdekében előadásokat, vetélkedőket, táborokat szervezünk, segítjük a múzeumot tárgyak felderítésével, régészeti leletek bejelentésével, műemléki megfigyelések végzésével. Fő programunk évről évre a honismereti táborok megrendezése.

adata lett keresni a támogatásokat, a pályázati lehetőségeket. Az ő munkáját segítették a baráti körü tagok, a vezetőség és a múzeum munkatársai. A téli, de inkább a tavaszi hónapok során 8-10-12 pályázatot adunk be a különböző kiírásokra és reménykedünk, hogy mire a tábor elkezdődik, legalább a döntés megszületik! A tábori munka tehát az előkészítéssel már télen-tavasszal elkezdődik, s tábor zárása után kb. egy hónappal zárul a beszámoló, elszámolás elkészítésével. Sajnos évről évre egyre nehezebb biztosítani a táborozáshoz szükséges pénzt, a külföldi vendégek, a díjazott pályázók, a vetélkedőnyertesek ellátásához szükséges összegeket előteremteni. Növekedtek az anyag-, eszköz- és útiköltségek is. A táborban dolgozó pedagógusok, muzeológusok, előadók, kézművesek, mesterek pedig már csak jelképes összegért, esetenként egy vacsoráért, útiköltség-térítésért vesznek részt a tábor munkájában. S úgy tűnik a helyzet a jövőben sem sokat fog javulni. Egyszer nehezebb pályázati forrásokhoz jutni, egyre kevesebb a nyert pénz és egyre több az adminisztráció.

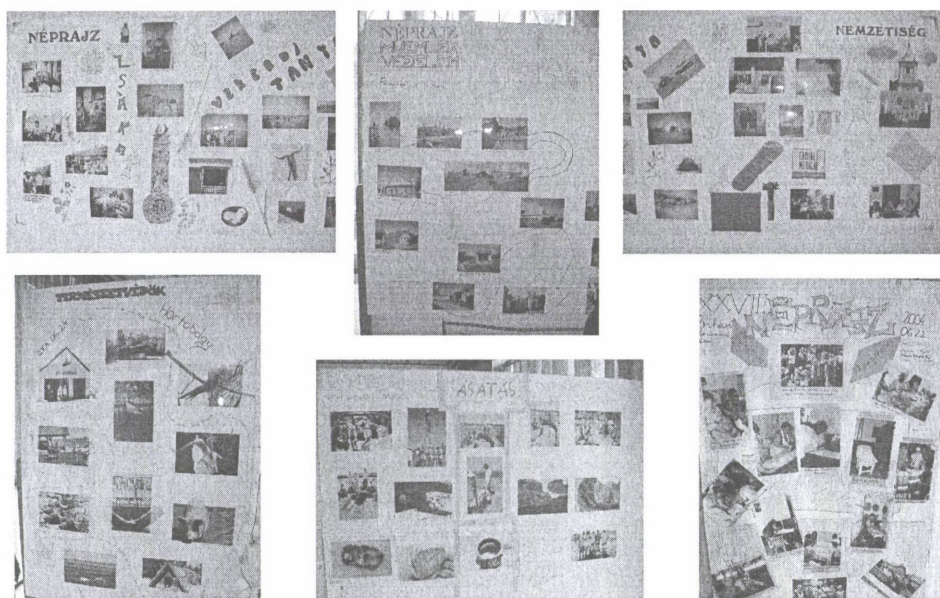
Az úttörőtáborként, de kifejezetten szakmai, honismereti táborként induló táborunk az úttörőmozgalom hanyatlásával, az 1990-es évektől tisztán szakmai táborként működött tovább, s működik a mai napig is. Van olyan formai keret, amit ha kissé átalakítva is, de a mai napig hagyományként őrzünk az első táborok óta. Ilyen a tábori zászló, amely már a kezdetek kezdetén, az úttörőmozgalom idejében is nemzetiszín lobogó volt, azt húzták fel a tábor kezdetekor, és lobogott végig a tábor ideje alatt a zászlórúdon. Még megvan a zászló, s napjainkban is minden évben a tábor előterében nyitástól zárásig jelzi táborunkat a főcímmel együtt, amelyen mostanság már csak az első számokat cseréljük, idén már a 30-as számot tesszük fel. Zászlónkat, bár egyre kopottabb, de még mindig kirakjuk, hiszen benne van tájegységünk egyik legrégebbi műemlékének, a herpályi Csonkatoronynak a sziluettje egy kutató diák alakjával. Ez a rajz egyébként jelvénye – ma már úgy mondanánk logója – is táborunknak évtizedek óta.

4. kép. A tábor jelvénye 1978-tól

Szinte 30 éve változatlan a táborok szakmai munkájának kerete, váza. A diákok minden évben 3-5 szakcsoportban végzik gyűjtő-kutató munkájukat. A csoportokat szakmai vezetők irányítják: pedagógusok, muzeológusok, néprajzosok, történészek, régészek. Az alapszervezetek a természetvédő, tárgyi-szellemi néprajzi, helytörténeti, nemzetiségi mellett mindig volt egy-két kuriózum, a korszaknak, a gyerekek érdeklődésének

megfelelő szakcsoport eleinte őr, raj, később szakcsoport, csoport elnevezéssel. Így lett táborunknak néhány éven át úttörő-történeti, irodalmi, későbbiekben, régészeti, restaurátor csoportja. A mellékletben lévő táblázatban sok csoportvezető nevével találkozhatunk. A táborban leggyakrabban munkálkodó szakcsoportvezetők: a természetrajznál: Szincsik János, Lugosi István, a néprajzi csoportban: Máté László, Zsupos Zoltán, dr. Vajda Mária. A szellemi néprajzot gyűjtő csoport nevével Szöllősi Kálmán neve kötődött össze évtizedekig. A nemzetiségi csoport élén gyakran pedagógus, pl. Barabás Ferenc vagy néprajzosok: Császi Irén, dr. Vajda Mária, Zsupos Zoltán álltak, vagy éppen a nagyváradi kolléga vette kezébe a szakmai irányítást, mint Vasile Todinca és Ardelean Erzsébet, Seres Katalin tanárnő csoportvezetése mellett. Az irodalmi csoport elképzelhetetlen volt, az irodalomtanár, újságíró Harasztosi Csaba nélkül, a régészeti csoport pedig nem jött volna létre Hajdú Zsigmond régész tevékenysége, szervezőmunkája nélkül. A kezdeti évek úttörő-történeti csoportjait Szűcs József, majd Harsányi Antalné tanárok vezették. Helytörténeti csoport is több éven át működött, vezetője sokáig Szöllősi Kálmán volt, Kállai Irén pedig helytörténeti-muzeológiai csoportot vezetett néhány évig Berettyóújfaluban. Ezek a csoportok a települések helytörténetén kívül a néphagyományokkal is foglalkoztak. Egy évben sikerült megszervezni a restaurátorcsoportot, Török Lajosnak, a Bihari Múzeum gyűjteménykezelőjének vezetésével a diákok a hencidai kovácsműhely anyagát tisztították, konzerválták, hozták kiállítható állapotba.

5. kép. A XXVIII. tábor tablói

A szakmai vezetők mellett szinte minden évben állt egy-egy, korábban ifjvezetőnek, később csoportsegítőnek nevezett fiatal, érettségi előtt álló vagy egyetemista, aki általában már több éve visszajáró táborozónk is volt. (Volt olyan közülük, aki általános iskola 3. osztályától közel 10 éven át jött táborozni, az utolsó években természetesen már ifiként.) Az 1990-es években volt egy-két év, amikor valahogy elmaradtak az ifik a táborból, de az évek alatt táborozóinkból kinevelődött már egy újabb kis társaság, akik az utóbbi években átvették ezt a szerepet, segítik a szakcsoportvezetők munkáját. Talán nem véletlen az sem, hogy ők időközben már néprajz, történelem szakra járnak az egyetemen, esetleg éppen környezetvédelmi téren tanultak tovább.

A táborvezetőség a szakmai vezetők (korábban a mozgalmi vezetők is) és a szakcsoportvezetők (korábban a mozgalmi vezetők is) által állították össze a tábor közös, esti és egész napos kirándulási programjait, változtattak, ha szükséges volt (időjárás vagy egyéb technikai problémák miatt) a szakcsoportok kutatási programjain.

A különböző szakcsoportok 3-4 gyűjtőnapjukon kis bihari falvakban, bihari tájakon végezték gyűjtő-, kutatómunkájukat. A feldolgozás mindig zárás előtt a szálláshelyen történt. Ekkor készültek el a tablók, a kiállítási anyagok.

A gyerekek délutánonként, esténként kézműves-foglalkozásokon (szövés, fonás, gyertyamártás, agyagozás, tűzzománc-készítés, nemezelés, gyöngyfüzés, csigacsinálás) sajátították el a különböző mesterségek fogásait, bihari népdalokat, néptáncokat, népi játékokat tanultak, vetélkedőkön, Ki mit tud?-on vettek részt.

Szakmai előadásokon érdekes környezetvédelmi, régészeti, néprajzi, történelmi témákba pillanthattak be a Déri Múzeum muzeológusainak segítségével.

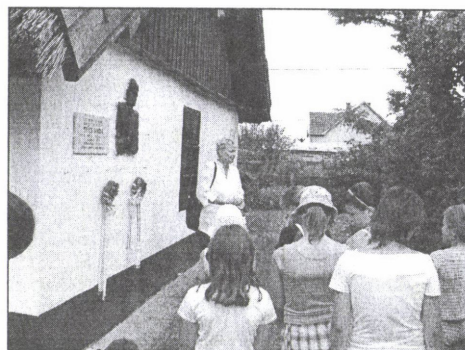

6. kép. Dr. Módy György előadása a herpályi ásatáson (1978)

Két egész napos kirándulás során táborosainkkal felkerestünk országosan jelentős múzeumokat, bihari vagy hajdúsági történelmi, irodalmi, régészeti, néprajzi emlékhelyeket. Bakonszeg, Biharugra, Vésztő, Nagykereki, Szentpéterszeg, Herpály, Nyíregyháza, Debrecen, Hortobágy, Polgár, Hajdúbosszormény, Gyula, Budapest, Ópusztaszer csak néhány település a sok közül, ahol az évek során járt a tábor.

7–8. kép. A tábor kirándul, hol szekéren, hol buszon

9–10. kép. A táborosok Nagykerekiben a Bocskai-várban és Biharnagybajomban, Szücs Sándor házánál (2005)

11–12. kép. Látogatás Nádudvaron Fazekas István műhelyében és Püspökladányban, a múzeumban (1998)

A Bihari Honismereti Tábor valamennyi csoportja a három évtized alatt óriási munkát végzett. Azon kívül, hogy rengeteg gyereket ismertetett meg szülőföldjével, annak szokásaival, hagyományaival, történetével, természeti értékeivel, gazdagította a Bihari Múzeum tárgyi gyűjteményeit, adattárát is. Sok érdekes dolgot felfedeztek a kis kutatók, amelyek nyomán, azután a szakemberek új kutatásokba kezdtek.

Nemigen akad olyan bihari település, ahol ne kutattak volna a Bihari Honismereti Tábor résztvevői valamilyen témában az elmúlt 30 év során és kevés lehet azon témák száma is, amelyek nem váltak vizsgálat tárgyává az elmúlt három évtizedben. (Lásd: táblázat)

NÉHÁNY JELLEGZETES PROGRAM ÉS EREDMÉNY A LEGFONTOSABB SZAKCSOPORTOK 30 ÉVES MUNKÁJÁBÓL

A természetvédő szakcsoport

Gyakorlatilag a 30 év alatt talán ha egy-két év maradt ki, amikor a csoport munkáját nem sikerült megszervezni. Mindig is ez a szakcsoport volt a legnépszerűbb a gyerekek között. A természet, a kirándulások sokkal több gyerek számára vonzóbb, érdekesebb, mint a néprajzi, vagy a helytörténeti kutatás. Természetesen minden évben voltak kifejezetten biológiai, földrajzi érdeklődésű tanulók is, akik valóban a kutatás kedvéért választották ezt a csoportot. Sokszor a mikrobusz befogadóképessége szabott határt a csoportba jelentkezőknek. A Bihari Honismereti Táborkok természetrajzi szakcsoportja, nevezik magukat Szagos műge, Bogács, Vízipók, Szellőrózsa rajnak, őrsnek, vagy Kullancs Rt.-nek, környezetvédelmi, természetvédelmi programjával folyamatosan megfelelt kora elvárásainak. Általános és a térséghez, a bihari kistérséghez kapcsolódó részprogramjai elősegítették a gyerekek szakmai (tantárgyi) ismereteinek bővítését is. A környezetvédelem és természetvédelem alapismereteit is elsajátították a gyerekek, környezet- és természetvédelmi szemléletük is formálódott.

A csoport szakmai vezetője a kezdetek óta Szincsák János tanár úr, aki az utóbbi tíz évben, mint környezetvédelmi szakértő is működött táborunkban. Mellette évtizedeken át segítőtárs volt Lugosi István, aki a táborvezetés mellett e szakcsoport munkájában is közreműködött. Az utóbbi néhány évben Szincsák János a csoport vezetését átadta ugyan a fiatalabb generációnak: Kaczkó Mihály környezetvédelmi technikus járt a terepre a gyerekekkel, de a tanár úr, úgy is, mint a Bihari Múzeum Baráti Körének elnöke, állandóan figyelemmel kíséri, segíti a csoport és a tábor munkáját is.

Az elmúlt 29 év során vizsgálták az épített és természetes környezet egymásra hatását, az ember szerepét környezetének alakításában. A bihari táj jellegzetes geológiai, természeti, földrajzi helyszíneinek bemutatásával, a gyerekek meglévő ismereteit rendszereztek, konkrét példákkal illusztrálva szemléletesebbé tették az anyag befogadását. Fontos tevékenységük évek óta a leggyakoribb növény- és állatfajok megismerése, határozók segítségével, a védett élőlények, a jellemző élőhelyek, sőt a tipikus környezeti károsodások, valamint a sikeres környezetkimélő megoldások bemutatása. Munkájuk része a talaj megfigyelése, az éghajlati tényezők (csapadék, szél, hőmérséklet) alakulása,

hatása a vizsgált területre, a természetes és a telepített növényzet, valamint az állatvilág fajszámának összehasonlítása is. Alkalmazott módszereik: terepbejárás, megfigyelés, víz-, talajmintavétel és -elemzés, fényképezés, mikroszkópos, távcsöves megfigyelés, előadások, vetélkedők, a táborzáró ünnepségre „mini-kiállítás” elkészítése roppant színessé, élvezetessé teszi az „iskolai tananyagok” befogadását. A megfigyelésen kívül aktív környezetvédelmet is folytatnak, szemetet szednek, erdőkben, réteken, folyópartokról szedik össze embertársaink környezetkárosító nyomait. Valószínűsítjük, és bízunk benne, hogy egykori táborozóink felnöve már nem fogják ugyanezen hibákat elkövetni.

A kezdetek óta a csoport állandó támogatója, segítője a TIVIZIG Berettyóújfalui szakmérnöksége, szakembereivel, mikrobuszával, szakmai segédanyagok biztosításával állt a tábor rendelkezésére. A gyerekek a szakemberekkel együtt figyelemmel kísérték a Berettyó és a Körösök vízminőségét, az országba érkezésüktől kezdődően egészen torkolatig. Foglalkoztak az épített környezet környezetvédelmi problémáival, a Berettyó–Körösök vidékén a gátakon ismerkedtek a védművekkel, minden évben vizsgálták a Berettyó és a Körösök vízminőségét, mérték a víz pH-ját is, figyelték a TIVIZIG munkatársainak segítségével a műtárgyak (gátak, zsilipek, duzzasztók) állapotát.

13. kép. Természetvédők a Tisza mellett (1978)

14. kép. Hencidán a Csere-erdőben (1979)

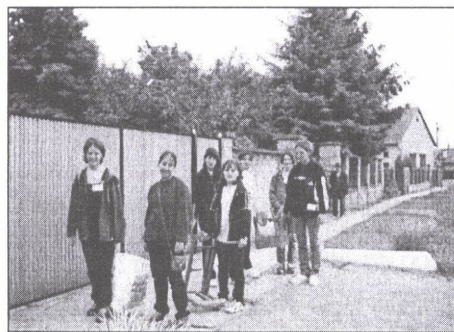
Szintén a kezdetek óta szinte évről évre visszatérő programja, s egyben legnagyobb szakmai eredménye a csoportnak a hencidai Csere-erdő megismerése, megismertetése a világgal. Szincsák János tanár úrnak és kis segítőinek köszönhetően 1990 óta védett lett ez a terület 1997. július 1-jétől, pedig ez a 108 hektáros erdő Hajdú-Bihar megye országos jelentőségű védett természeti területei közé került, felügyeleti szerve a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága lett. Azóta is évről évre felkeresik ezt a területet, ahol érdekes védett állatokat és növényeket ismernek meg, határoznak meg s közben az erdőt is megtisztítják a hulladékoktól.

A biharkeresztesi évek alatt, a csoport vizsgálati területéhez tartozott a bojti láp, a Kutas-csatorna megtekintése. Tanulmányozták a vizes élőhelyek vegetációját, növény- és állatmeghatározást végeztek. A természetvédő csoport munkáját színesítette az ártándi kavicsbányánál, egy olajfűró toronynál, a hencidai vadgazdaságban és egy hulladékégetőben tett látogatás is. A bagaméri parabolabuckákat közelről is megfigyelték, s

jártak a konyári sóstó természetvédelmi területen és az erdőpusztai bemutatóházban is. 1993-ban a Hortobágyi Nemzeti Park szigorúan védett területeire is eljutottak a kis kutatók. 1994-ben nomád körülmények között, sátorban aludva két napon át vizsgálták a kabai erdőt és a benne lévő vércsetelepét.

A néprajzi és helytörténeti szakcsoportok

A néprajzi szakcsoportoknak, hívják őket tárgyi vagy szellemi néprajzi csoportnak, vagy a helytörténeti csoportoknak, a fő feladata volt a bihari falvak települését, történetét, épületeit, lakberendezési tárgyait, a gazdálkodás eszközeit kutatni.

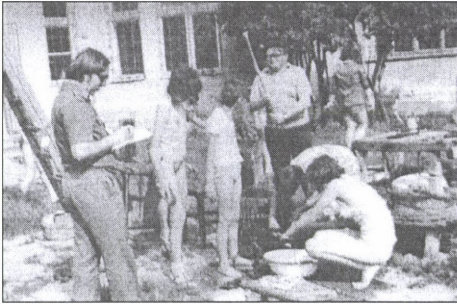

15–16. kép. Munkában a néprajzi csoport, eredményes tárggyűjtés 1979-ben és 1995-ben

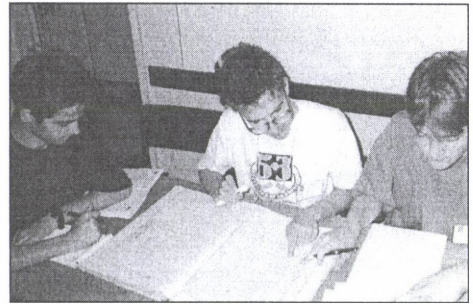
Munkájuk révén több száz tárgy került be a Bihari Múzeum néprajzi és történeti gyűjteményébe. Közülük is kiemelkedik a gáborjáni főbírói szék, a cipésműhely teljes szerszámkészlete vagy a furtai vőlegényi kabát. Emellett rengeteg archív családi kép, olajnyomat, dokumentum is a múzeum adattárába került. A kutató diákok sok történetet, mesét, népdalt, legendát, mondát is összegyűjtöttek. Megismerték a bihari hagyományokat, a naptári ünnepekhez és az emberélet fordulóihoz kapcsolódó szokásokat. A betlehemezés hagyománya még 1992-ben feleleveníthető szokás volt Mezőpeterden. Szintén a nyári tábori gyűjtés hatására került sor a következő télen a betlehemezés szokásának videón való megörökítésére a Bihari Múzeum adattára számára. Szentpéterszegen is több éven át kutattak a néprajzos csoportok. A felgyűjtött visszaemlékezések, fotók egy része meg is jelent a kétkötetes falukönyvben, a tárgyak pedig a falu tájházába kerültek, amelynek berendezését, a tárgyak tisztítását is a honismereti táboros diákok végezték. Nagyrábén is tárggyűjtést és adatgyűjtést végeztek a diákok. A művelődési ház udvarán álló tájházba kerültek az összegyűjtött tárgyak, dokumentumok. Itt is a tájház berendezésében is segédkeztek a néprajzos csoportok tagjai dr. Varga Gyula néprajzkutató irányítása mellett.

A helytörténeti csoportok Biharkeresztesen kutatták a választások történetét, Kismarján és sok más településen pedig régi családi iratokat vizsgáltak. Berettyóújfalu város történetén kívül templomainak, üzemeinek a történetével is foglalkoztak a kis kuta-

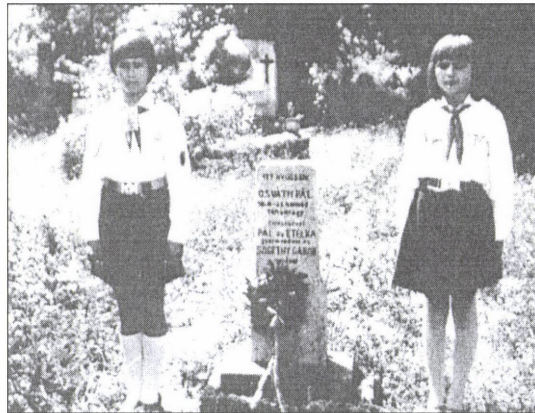
tók. A csoport egyik nagy eredménye volt, hogy felkutatta és rendbe tette, gondozta a biharkeresztesi temetőben Osváth Pálnak a Sárréti járás leírójának, helytörténet-kutatójának a sírját.

17. kép. Tárgytisztítás a Bihari Múzeum udvarán (1980)

18. kép. A néprajzosok az egyházi anyakönyvekben kutatnak (1998)

19. kép. Tisztelgés a biharkeresztesi temetőben Osváth Pál sírjánál (1978)

A nemzetiségi szakcsoport

Az elmúlt 30 évben alig volt olyan év, amikor ne sikerült volna nemzetiségi csoportot indítani. A kezdetekkor dél-bihari és békési román nemzetiségű falvak diákjai voltak vendégeink, később nagyváradi és partiumi román gyerekek alkották a csoport magvát. Ők gyűjtöttek anyanyelvükön, románul néphagyományokat, népszokásokat, népdalokat, meséket, népi játékokat. Megismerkedtek Pocsaj, Bedő, Körösszegapáti, Körösszakál, Berekböszörmény, Zsáka történetével, vallási hagyományaival, temetőivel, templomai-val, portáival. Az épületeken kívül vizsgálták a magyar és a román tárgyi kultúrában, táplálkozásban meglévő különbségeket, hasonlóságokat is. Az utolsó tizenöt év jó ré-

szében, a nagyváradai Körös Menti Múzeum¹⁰ igazgatója, Aurel Chiriac egy-egy muzeológus kollégát küldött át kíséreként a 8-10 gyerek mellé, aki gyakran átvette a csoport szakmai vezetését és saját kutatásokba is kezdett.

Az irodalmi szakcsoport

Az irodalmi csoport is értékes gyűjtőmunkát végzett évről évre. Ismert és kevésbé ismert bihari írók, költők, parasztköltők után kutatott, felkereste a leszármazottakat, gyarapította a múzeum kéziratárát levelekkel, kéziratokkal. Sárrétudvariban Költő Nagy Imre munkásságát, Füzesgyarmaton Hegyessi János életét kutatták. Alig maradt ki év, hogy ne látogatták volna meg Biharugrán a Szabó Pál-emlékházat. Beszélgettek az író lányával, megismerkedtek Szabó Pál életével, munkásságával. Bakonszegen Besenyey Györgynek, a felvilágosodás írójának emlékházában jártak. Nem maradhatott ki a kutatott személyiségek közül a költő Nadányi Zoltán, Bihar vármegye főlevéltárosának berettyóújfalui és bakonszegi munkássága sem. Sinka István, Erdélyi József, Kölcsey Ferenc, Ady Endre, Arany János életműve és a Kelet Népe című folyóirat megalapítása is a Harasztosi Csaba vezette irodalmi szakcsoport kutatási témái voltak.

20. kép. Munkában az irodalmi szakcsoport (1979)

A régész szakcsoport

1990-ben volt először régész szakcsoportja táborunknak. Az első hét évben Hajdú Zsigmond vezette a csapatot. Állandóan bővülő, zömmel középiskolásokból álló csapatába egyre többen jelentkeztek. Éveken át az első, második legnépszerűbb csoport volt a jelentkezők számát tekintve, bár talán munkáját tekintve egyben a legkeményebb is. Alig volt olyan év, amikor „csak felszíni terepbejárás” volt a szakcsoport munkája, de a tűző napon, rekkenő hőségben ez sem volt kevés feladat. Ilyenkor a régi lelőhelyek megismerése mellett amatőr gyűjtők gyűjteményeivel és a Bihari Múzeum régészeti

10 Muzeul Tarii Crisurilor, Oradea

gyűjteményével is foglalkoztak régészeink. A táborok többségében azonban sikerült működő ásatásra vinni a csoport tagjait. A megye területén működő ásatásokon: Polgáron, Gáborjánban, Pocsajban, Ártádon, Berettyóújfaluban, a Herpályon és a Nagy-Bócs-dűlőben is kutattak, dolgoztak. Szakemberek irányítása mellett sáncot vágtak át, gödröt ástak, földet hordtak, objektumok kijelölésében segítettek, spaknival, ecsettel sírokat bontottak. Természetesen ez utóbbi volt a 13–17 éves diákok számára a legérdekesebb feladat. Ezek mellett megismerték a dokumentálás, feldolgozás módjait is, rajzoltak, fotóztak, elemeztek, rekonstruáltak, leleteket csomagoltak. Munkájukat nagyon komolyan vették. Ezek után egyáltalán nem csoda, ha többen a történelem, régész pályát választották hivatásuként.

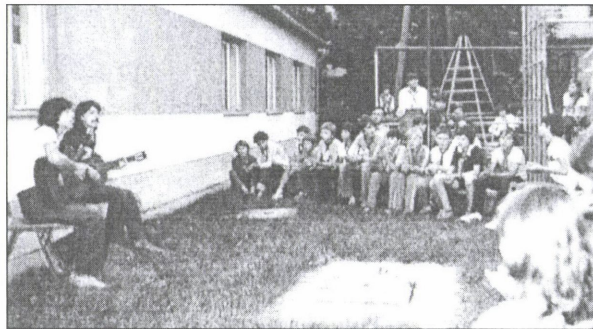

21. kép. A régész csoport a berettyóújfalui Nagy-Bócs-dűlőben folyó ásatáson (2004)

22. kép. Az egész tábor meglátogatja az ásatást (2004)

A táborvezetőség mindig is igyekezett publicitást adni a tábor munkájának. Ha nem látogatta meg a tábor újságíró, akkor is kikerült a táborvezetőségből mindig olyan ember, aki megírta a cikket és eljuttatta a helyi (Bihari Hírlap), a megyei (Hajdú-bihari Napló), vagy országos szakmai (pl. Honismeret, Köznevelés, Úttörővezető stb.) lapokba, folyóiratokba. Későbbiekben a média más szereplői, a helyi rádió és a városi televízió is mindig szívesen számolt be a táborban folyó munkáról.

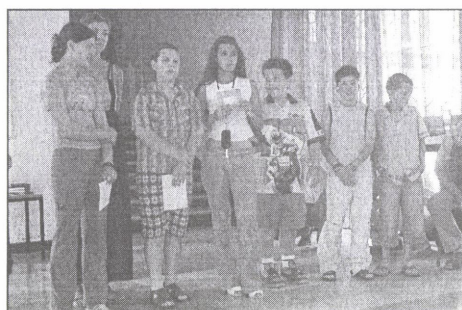
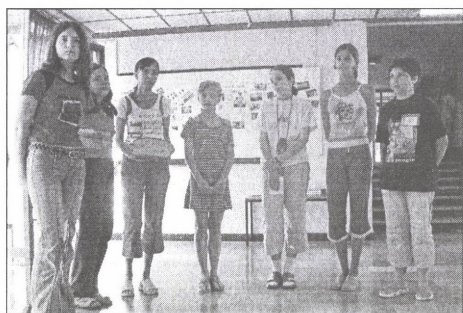

23. kép. Tábori életkép I.: közös éneklés (1981)

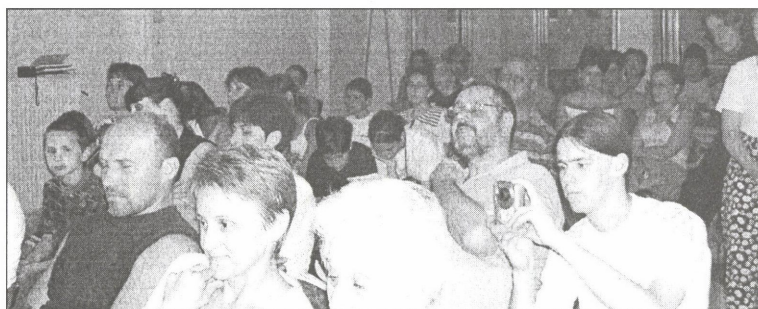

24. kép. Tábori életkép II : Moldvai táncház a múzeum udvarán (2004)

A kezdetektől hagyomány táborunkban, hogy a 3-4 kutatónap során begyűjtött anyagot (tárgyak, hangfelvételek, fotók) a gyerekek, a szakmai vezetők irányításával 1-2 nap alatt feldolgozzák, s belőlük tablókat és kiállítást készítenek. A táborzárón minden csoport bemutatja egymásnak, a jelen lévő szülőknek, vendégeknek (támogatóknak, városi, megyei vezetőknek, szakembereknek és esetleg a sajtónak, médiának) milyen munkát végzett a tábor ideje alatt.

25–26. kép. A csoportok beszámolója a táborzárón (2004)

27. kép. A táborzáró vendégei (2004)

A kis, záró kiállításban a gyerekek tartanak tárlatvezetést, kiemelik a számukra érdekes témákat, tábori pillanatokat. A múzeum őrzi az elmúlt 30 év kiállítási tablót és az 1988-ig minden évben vezetett tábori naplót is. A tablókon kívül a múzeum gyűjteményeibe kerültek a fotók, a negatívek – újabban a digitális képek – a gyűjtött tárgyak, eszközök, valamint a hangfelvételek és az 1992-től készített videó felvételek is.

ZÁRSZÓ HELYETT

15 évig vettem részt a tábor munkájában, 13 évig vezettem is azt. Gyakorlatilag minden évben a tábor előtt egy hónappal elhatároztam, hogy ez lesz az utolsó. Mindig késtek a pályázati pénzek, mindig az utolsó pillanatban kellett változtatni a tervezett programokon. Hosszú volt a 8 nap, 7 éjszaka. Nagyon belefáradtam, de a táborzárón összelelkező, telefonszámot, címet cserélő, könnyes szemű gyerekek látványa újabb erőt adott, mindig továbblendített, s minden év elején újra és újra nekifogtam a pályázatírásnak.

Minden évben voltak lelkes segítőim, a tanárok közül: *Szincsák János, Lugosi István, Szöllősi Kálmán, Seres Katalin*, a muzeológus kollégák közül: *dr. Vajda Mária, dr. Varga Gyula, Hajdú Zsigmond, Ardelán Erzsébet, Módyne Nepper Ibolya*, a kézművesek: *Nagy Andrea, Nagy Magdolna, Magyar Zita, Török Lajos, Török Zita*, akik évről évre segítettek sokszínű érdekes programokat kitalálni, megvalósítani. Gyakran jelképes összegért, egy tábori vacsoráért, vagy egy jó szóért. Köszönet illeti meg a Bihari Múzeum mindenkori munkatársait és baráti köri tagjait, s közöttük is kiemelve *Nagy Sándornét*, aki éveken át segítségemre volt a tábor gazdasági ügyeinek intézésében.

A visszajáró táborozókra is – ahogy nőttek – egyre többet számíthattam. A 13 év alatt kinevelődött az új szaksoportvezető-generáció. Végzett néprajzos lett Sándor Mária, Kolozsvári István, Nagy Réka s ők azok, akik utolsó években már egyre több feladatot kaptak. Új ötleteik voltak, sok mindent másképp láttak, mint én. A 28. tábor végén úgy gondoltam, átadom a stafétabotot, itt az ideje, hogy most már ők vigyék tovább a Bihari Honismereti Táborkor sorát.

Mondandómat, most is azzal a mondattal fejezem be, amit éveken át írtam minden pályázat végére. „A tábor hagyományát megőrizzük és a jövőben is megrendezzük mindaddig, míg a lebonyolításhoz szükséges anyagi feltételeket biztosítani tudjuk!” De ez már az új generáció, az új táborvezető és csapatának feladata. Sok erőt, kitartást, sikereket kívánok a fiataloknak, vigyék tovább a régi hagyományokat, alakítsanak ki újakat és találkozzunk együtt a régiekkel a 40. 50. 60. stb. Bihari Honismereti Táborban is.

28. kép. Régészek és néprajzosok Furtán (1992)

29. kép. Csoportkép Budapesten, a Millenárison (2002)

30. kép. Csoporkép Berettyóújfaluban, a Városháza előtt (2004)

31. kép Csoporkép a Bihari Múzeum előtt (2005)

A BIHARI HONISMERETI TÁBOROK (1976–2005)

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne ----- Kirándulások	Szakmai vezető - táborvezető	Csoport- vezetők	Szak- csoportok	Település-téma	Részvevő diákok száma/ külföldiek
I. Járási Honismereti Úttörőtábor	1976. 06.15–24.	Berettyóújfalu ----- Álmosd– Nagykerekí– Berekböszörmény– Biharugra	Héthy Zoltán Gáspár Lajosné	Lugosi István	természetkutató	Gáborján növény- és állatvilága, Berettyó folyó	40
				Máté László	helytörténet	Csökmő, Berekböszörmény – helytörténet, Osváth Pál élete	
				Harasztosi Csaba	irodalom	Sárrétudvari – Költő Nagy Imre	
				Fiók Lajos	tárgyi néprajz	Berekböszörmény – tárgyi emlékek	
I. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1977. 07.05–16.	Biharkeresztes ----- Debrecen – Déri Múzeum, Állatkert	Héthy Zoltán Gáspár Lajosné	Lugosi István	természetkutató	Gáborján, Mezőpeterd – növény- és állatvilág, Berettyó – árvíz- és partvédelem, a lecsapolás és hatásai	49
				Ifj. Szöllősi Kálmán	helytörténet	Nagykerekí – hajdúk története, a Mensáros család története	
				Harasztosi Csaba	irodalmi	Biharugra – Szabó Pál élete, Hegyesi János füzesgyarmati népi költő	
				Barabás Ferenc	nemzetiségi	Bedő, Körösszegapáti – szöttesek, házak, betlehemes játék, mondóka	
				Máté László	tárgyi néprajz	Furta – a furtai himzés, Bihar díszítőművészete	
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz	Nagykerekí, Artánd, Zomlin – mese, népdal, babona, lakodalmi szokások	
II. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1978. 07.05–14.	Berettyóújfalu ----- Ártánd kavicsbánya, Herpály, ásátás	Héthy Zoltán Lugosi István	Lugosi István	természetkutató	Biharkeresztes – a szikések	40
				Szöllősi Kálmán	helytörténeti	Nagykerekí – hajdúk, vár, K. Nagy Sándor-emlékek	
				Barabás Ferenc	nemzetiségi	Zsáka – története, szöttesek	
				Fiók Lajos	tárgyi néprajz	Zsáka, Vekerd – építészeti, fafaragás	
				Héthy Zoltán, Csatári Bálint	településkutató	Berettyóújfalu – múzeum, kórház, Elzett, tejporgyár	
III. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1979. 07.03–14.	Biharkeresztes ----- Nagyvárad	Héthy Zoltán Makai Mihály Lugosi István	Szincsák János	természetkutató	Berettyó-völgy – növény-, állatvilág,	50
				Harasztosi Csaba	irodalmi	népi szólások, gyermekjátékok	
				Barabás Ferenc	nemzetiségi	Pocsaj, Bedő – népelet, gyógyítás	
				Máté László	tárgyi néprajz	Bojt – vessző, gyékény, porták	
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz	Nagykerekí – lakodalmi szokások	
Szűcs József	úttörőtörténet	Mozgalmi emlékek					

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne ----- Kirándulások	Szakmai vezető - táborvezető	Csoport- vezetők	Szak- csoportok	Település-téma	Résztevő diákok száma/ külföldiek
IV. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1980. 07.07-17.	Berettyóújfalu ----- Nagykerek, Bakonszeg, Biharugra	Héthy Zoltán Lugosi István	Szincsák János	természetkutató	Hencida, Gáborján, körösladányi duzzasztó - környezetvédelem, növény- és állatvilág	48
				Harasztosi Csaba	üzemtörténet	Berettyóújfalu - Tejporgyár	
				Teberán Mária	nemzetiségi	Körösszegapáti - román népszokások, szöttesek	
				Máté László	tárgyi néprajz	Szentpéterszeg, Gáborján, Hencida - parasztporták, bírói szék	
				Ifj. Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz	Nagykerek - harangtörténet, népszokások, K. Balogh Erzsébet népi író	
			Szűcs József	úttörőtörténet	Berettyóújfalu		
V. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1981. 07.06-18.	Biharkeresztes ----- Nagyvárad ----- Bakonszeg, Álmosd	Héthy Zoltán Lugosi István	Szincsák János	természetkutató	Gáborján - Csere-erdő, bogárgyűjtés, Körtvélyesi-erdő	50
				Szűcs József	úttörőtörténet	Biharkeresztes, Nagyzomlin	
				Teberán Mária	nemzetiségi	Körösszegapáti - román népi hagyományok	
				Zsupos Zoltán	tárgyi néprajz	Ártánd, Told - háztartási tárgyak	
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz	Nagykerek - vártörténet, mondák Sárrétudvari - szellemi hagyományok	
VI. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1982. 07.05-16.	Biharkeresztes ----- Nagyvárad	Héthy Zoltán Lugosi István	Szincsák János	természetkutató	Hencida - Csere-erdő, Berekböszörmény határa Szeghalom - szivattyútelep	47
				Szántó Katalin	nemzetiségi	Berekböszörmény - népi történetek, hagyományok	
				Zsupos Zoltán	tárgyi néprajz	Told - kézimalom Tépe - házak, porták, selédsors	
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz	Tépe - községtörténet, templom, lakodalmi szokások	
				Szűcs József	úttörőtörténet	Biharkeresztes, Berekböszörmény	

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne ----- Kirándulások	Szakmai vezető - táborvezető	Csoport-vezetők	Szakcsoportok	Település-téma	Résztevő diákok száma/ külföldiek	
VII. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1983. 07.05-16.	Biharkeresztes ----- Nagykerekai, Álmosd, Bakonszeg,	Héthy Zoltán Lugosi István	Maár Anikó	természetkutató	Ártánd – kavicsbánya, Mezőpeterd – Kutas-csatorna, Csere-erdő	43	
				Szincsák János				
				Harasztosi Csaba	helytörténeti			Biharkeresztes, Berekböszörmény – választások története
				Hegyi Katalin	tárgyi néprajz			Biharkeresztes – népművészet
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz			Berekböszörmény – néphagyomány
		Szűcs József	úttörőtörténet	Biharkeresztes				
VIII. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1984. 07.03-14.	Biharkeresztes ----- Ártánd, Nagykerekai, Bakonszeg, Herpály Biharugra	Héthy Zoltán Lugosi István	Szincsák János	természetkutató	Biharkeresztes, Bojt – láp, mező Körösladány, Hencida	54	
				Harasztosi Csaba	irodalmi			Biharugra – Szabó Pál- emlékház Sárrétudvari – Költő Nagy Imre
				Barabás Ferenc	nemzetiségi			Körösszakál, Bedő – temetők
				Hegyi Katalin	tárgyi néprajz			Biharkeresztes – gyermekjátékok
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz			Bojt – hagyománykutatás Berek-böszörmény – Bihari Nagy Lajos
								Kovács Mária
IX. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1985. 07.16-27.	Biharkeresztes ----- Bakonszeg, Nagykerekai, Álmosd	Héthy Zoltán Lugosi István	Barabás Ferenc, Maár Anikó, Szincsák János	természetkutató	Esztár – növény- és állatvilág Hencida – Csere-erdő	52	
				Zsupos Zoltán	tárgyi néprajz			Esztár – emberélet fordulói
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz			Esztár – népi hagyományok, változások a paraszti életmódban
				Hegyi Katalin	népművészeti			Esztár – gyermekjátékok, játékkészítés
X. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1986. 07.01-11.	Biharkeresztes ----- Nagykerekai, Bakonszeg, Álmosd	Zsupos Zoltán Lugosi István	Szincsák János, Csapó Vince	természetkutató	Hencida – Csere-erdő, Bojt – szikesek, Biharkeresztes – víz- és talajminta elemzése, Kutas-csatorna élővilága	50	
				Szöllősi Kálmán	helytörténeti			Kismarja – falutörténet, régi iratok
				Zsupos Zoltán	nemzetiségi			Körösszegapáti – román kultúra
				Harsányi Antalné	úttörőtörténeti			Berettyóújfalú – 40 éves az úttörőmozgalom

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne Kirándulások	Szakmai vezető - táborvezető	Csoportvezetők	Szakcsoportok	Település-téma	Résztevő diákok száma/ külföldiek
XI. Megyei Honismereti Úttörőtábor	1987. 07.07-16.	Biharkeresztes ----- Nagykereki, Kismarja, Álmosd, Herpály, Bakonszeg, Zsáka, Biharugra	Zsupos Zoltán Lugosi István	Lugosi István	természetkutató	Kónyad puszta, Szeghalom, Kutas-csatorna, Bojtú láp	44
				Zsupos Zoltán, Dologh Sarolta	nemzetiségi	Körösszegapáti , Körösszakál – tárggyűjtés, dalok, vásárok	
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz	Gáborján – szőlások, mondások, templom	
				Harsányi Antalné	úttörőtörténet	Körösszegapáti – tábortörténetek Berettyóújfalu – Gyermekváros	
XII. Megyei Honismereti Úttörő	1988. 07.05-14.	Biharkeresztes ----- Álmosd, Kismarja, Nagykereki	Zsupos Zoltán Lugosi István	Széchenyiné Maár Anikó	természetkutató	Biharkeresztes és környéke – növény- és állatvilág, környezetvédelem Ártánd – bányató	40
				Zsupos Zoltán	tárgyi néprajz	Bakonszeg – halászat, pákászat	
				Szöllősi Kálmán	szellemi néprajz	Váncsod – mondavilág, legendák (Huszár-domb)	
				Dologh Sarolta	nemzetiségi	Bedő – népi táplálkozás, népi játékok	
XIII. Bihari Honismereti Tábor	1989. 10-11.07	Berettyóújfalu I. Sz. Ált. Iskola bejárás tábor ----- Bihari túra	Császi Irén Lugosi István	Szincsák János	természetkutató	Hencida – Csere-erdő Bakonszeg – Remete-tó	30
				Szöllősi Kálmán, Lugosi István	szellemi néprajz	Szentpéterszeg – templom, hagyományok	
				Császi Irén	nemzetiségi	Hencida – gyermekjátékok	
				Kocsis Csaba	helytörténeti	Berettyóújfalu, református templom harangok, nyomdák, Lisztes Anna	
XIV. Bihari Honismereti Tábor	1990. 06.24-07.01.	Berettyóújfalu ----- Nagykereki, Bakonszeg, Szeghalom, Vészto, Biharugra	Császi Irén Lugosi István	Szincsák János	természetkutató	Pocsaj – löszfal, Berettyó mente, Ártánd, kavicsbánya	30/3
				Hajdú Zsigmond	régészet	Herpály, Esztár – Fenyvesdomb Sárrétudvari – Őshalom	
				Kállai Irén	néprajz, népi mesterségek	Berettyóújfalu – szürszabó, fafaragó, szíjgyártó mesterségek Szentpéterszeg – szövés, fonás	
				Szöllősi Kálmán	néphagyomány- helytörténet	Hencida – kismesterségek (szalma-, gyé- kényfonás), határ- és utcanevek, lakodalmas, temetési szokások	
				Császi Irén	nemzetiségi	Mezőpeterd – román hagyományok, népszoká- sok, betlehemezés	

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne Kirándulások	Szakmai vezető – táborvezető	Csoportvezetők	Szakcsoportok	Település-téma	Résztevő diákok száma/ külföldiek
XV. Bihari Honismereti Tábor	1991. 07.07–14.	Berettyóújfalu ----- Nagykerek, Bakonszeg, Vésztő, Biharugra	Császi Irén Lugosi István	Lugosi István	természetrajzi	Vámospércs, Bagamér, Konyár, Erdőspuszta, Hencida	38 / 7
				Szincsák János			
				Hajdú Zsigmond	régészet	Magyarhomorog, Körösszegapáti – felszíni terepbejárás	
				Kállai Irén	néprajz I. – tárgyi	Nagyrábé – településszerkezet, falutörténet	
				Szóllósi Kálmán	néprajz II. – szellemi	Nagyrábé – népfőiskola, utcanevék, hiedelmek, gyógymódok	
				Petrovszki Ildikó	nemzetiségi I.	Körösszegapáti – története, a vár, parasztporták, halászeszközök	
		Császi Irén	nemzetiségi II.	Körösszegapáti – templom, temető, népszokások, jóslások, imák			
XVI. Bihari Honismereti Tábor	1992. 06. 21–28.	Berettyóújfalu ----- Bakonszeg, Nagykerek, Vésztő	Kállai Irén	Lugosi István	természetrajz	Hortobágy – Nemzeti Park	30/6
				Szincsák János		Hencida – Csere-erdő	
				Hajdú Zsigmond	régészet	Berettyó, Körösök	
				Szóllósi Kálmán	nemzetiségi	Herpály, Földvárhalom, Csonkatorony, Furta, Szilhalom	
		Kállai Irén	néprajz	Körösszegapáti – román szokások, görögkeleti templom			
				Furta – Zsáka, templomok, hímzés			
XVII. Bihari Honismereti Tábor	1993. 06. 20–27.	Berettyóújfalu ----- Bakonszeg, Nagyrábé, Biharnagybajom, Szeghalom, Vésztő, Biharugra	Kállai Irén	Lugosi István	természetrajz	Berettyó, Körösök, Hortobágyi Nemzeti Park – árvízvédelem, növény- és állatvilág	38
				Szincsák János			
				Hajdú Zsigmond	régészet	Berettyóújfalu – Herpályi „fehér templom” ásatási munkája (19 sír feltárása)	
				Kállai Irén	helytörténet	Szentpéterszeg – gazdálkodás, emberélet fordulói, színjátszás	
				Szóllósi Kálmán	nemzetiségi	Körösszegapáti – tájházhoz tárggyűjtés	
		Dr. Varga Gyula, Horváth Andrea	néprajz	Nagyrábé – tájház berendezése, tárggyűjtés			

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne ----- Kirándulások	Szakmai vezető - táborvezető	Csoport-vezetők	Szakcsoportok	Település-téma	Résztevő diákok száma/ külföldiek
XVIII. Bihari Honismereti Tábor	1994. 06. 26-07. 03.	Berettyóújfalu ----- Polgár, H.böszörmény, Balmazújváros, Hortobágy, Hajdúszoboszló,	Kállai Irén	Szincsák János, Lugosi István	természetrzaj	Kaba – erdő, vércsetelep Berettyó-Körösök világa	45 / 13
				Hajdú Zsigmond	régészet	Bihari régészeti lelőhelyek Polgár – ásatási munka	
				Kállai Irén	néprajzi- helytörténet	Szentpéterszeg – temető, adomák, történetek, tájházbereendezés	
				Szöllősi Kálmán	nemzetiségi	Körösszegapáti – népi táplálkozás	
XIX. Bihari Honismereti Tábor	1995. 06. 18-25.	Berettyóújfalu ----- Nagyvárad, Biharea	Kállai Irén	Szincsák János,	természetrzaj	Hencida – Csere-erdő, Körös, Berettyó	60/ 10
				Hajdú Zsigmond	régészet	Gáborján és Herpály – földvárak	
				Török Lajos	restaurátor	Hencida – kovácsműhely anyagának tisztítása	
				Horváth Andrea	néprajz	Szentpéterszeg – tájházhöz anyaggyűjtés	
				Dézi Sándor	nemzetiségi természetjárók	Körösszegapáti, Hencida – halastó, Nagykereki	
XX. Bihari Honismereti Tábor	1996. 06.17-23.	Berettyóújfalu ----- Hortobágy, Déri Múzeum	Kállai Irén	Szincsák János	természetrzaj	Hortobágy, Hencida – Csere-erdő növény- és állatvilága, Berettyóújfalu – szennyvíztisztító	40 / 8
				Hajdú Zsigmond	régészet	Gáborján -Földvár – ásatás	
				Dr. Vajda Mária	néprajz	Szentpéterszeg – falucsúfolók, egyházi anyakönyvek	
XXI. Bihari Honismereti Tábor	1997. 06.29-07.05.	Berettyóújfalu ----- Nyíregyháza – Skanzen, Vadspark, Debrecen – Déri Múzeum	Kállai Irén	Szincsák János	természetrzaj	Hencida – Csere-erdő növény- és állatvilága, Berettyó világa	45 / 12
				Módyiné Nepper Ibolya	régészet	Gáborján-Földvár – sáncátvágás, monostor alapjának feltárása	
				Dr. Vajda Mária	néprajz	Szentpéterszeg – Falukönyv gyermekjátékok, népi gyógyászat, állattartás, 1848-as hagyományok,	
				Vasile Todinca	nemzetiségi	Bedő – román kultúra, hagyományok	

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne ----- Kirándulások	Szakmai vezető - táborvezető	Csoport-vezetők	Szakcsoportok	Település-téma	Résztevő diákok száma/ külföldiek
XXII. Bihari Honismereti Tábor	1998. 06.21-28.	Berettyóújfalu ----- Biharugra, Zsáka, Nagykereki, Hencida, ----- Püspökladány, Nádudvar, Balmazújváros	Kállai Irén	Módyné Nepper Ibolya, Vitális János	régészet	Pocsaj – Rákóczi-vár ásatási munka Berekböszörmény – templomásatás	45 /14
				Dr. Vajda Mária	néprajz	Szentpéterszeg – temető kutatás	
				Ardelean Erzsébet, Seres Katalin	nemzetiségi	Körösszegapáti – falukutatás	
				Balogh Károly, Török Lajos	muzeológia- kézművesség	Vessző-, gyékénymunkák a Bihari Múzeumban, a BNE Alkotóházában – vesszőfonás	
XXIII. Bihari Honismereti Tábor	1999. 06.20-27.	Berettyóújfalu ----- Nagykereki, Vésztő, Bakonszeg ----- Ópusztaszer	Kállai Irén	Szincsák János, Kaczkó Mihály	természetrajz	Hencida – Csere-erdő növény- és állatvilága, Berettyó	42 /14
				Kállai Irén, Török Lajos	régészet- muzeológia	Régészeti feldolgozás, kiállítások	
				Dr. Vajda Mária	néprajz	Bakonszeg – halászat, házaselet, vallás-hitélet, kenderfeldolgozás, naiv festő	
				Seres Katalin	nemzetiségi	Körösszegapáti – falutörténet, szokások, vallási hagyomány, Berettyóújfalu története	
XXIV. Bihari Honismereti Tábor	2000. 06.25-07.02.	Berettyóújfalu ----- Dél-Bihar, Gyula ----- Budapest, Országház, Néprajzi Múzeum	Kállai Irén	Kaczkó Mihály, Szincsák János	természetrajz	Berettyóújfalu – épített környezet környezetvédelem, Hencida – Csere-erdő, Berettyó-Körösök, Komádi – haltenyésztő	42 /12
				Dr. Vajda Mária	néprajz	Biharkeresztes – református egyházi anyakönyvek, a születés, halál szokásai	
				Seres Katalin, Ardelean Erzsébet	nemzetiségi	Zsáka, Vekerd – falutörténet, vallási hagyományok, szokások	
				Kállai Irén	muzeológia, helytörténet	Berettyóújfalu – két világháború közötti évek kisvárosi élet, zsidóság, zsinagóga, Lisztes Szálló, híres szülöttek	

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne Kirándulások	Szakmai vezető – táborvezető	Csoportvezetők	Szakcsoportok	Település-téma	Résztevő diákok száma/ külföldiek
Jubileumi találkozó a XXV. tábor alkalmából	2001. 05. 26.	Berettyóújfalu Nadányi Zoltán Művelődési Központ			Kiállítás a régi tablókból, tábori naplókból	Az egykori táborvezetők, vezetőségi tagok, szakcsoportvezetők, ifivezetők, táborozók	60
XXVI. Bihari Honismereti Tábor	2002. 06.23–30.	Berettyóújfalu	Kállai Irén	Kaczó Mihály, Szincskák János	természetvédő	Berettyó-Körösök vidéke a gátak, védművek, Hencida – Csere-erdő Dévaványa – tűzokrezervátum	34 / 4
		Déri Múzeum Nagyerdő tanösvény		Dr. Vajda Mária	néprajz	Csőkmő – születés-halál, egyházi anyakönyvek, sárkányhúzás	
		Budapest – Millenáris		Kállai Irén	muzeológia- helytörténet	Berettyóújfalu – sporttörténet, kereskedelem, a református egyház anyakönyvei	
XXVII. Bihari Honismereti Tábor	2003. 06.21–27.	Berettyóújfalu	Kállai Irén	Kaczó Mihály, Szincskák János	természetvédő	Földes – bivalyrezervátum, Berettyó, Körösök védművei, Dévaványa – tűzokrezervátum	43 / 6
		Budapest Nemzeti Múzeum		Dr. Vajda Mária, Sarca Vasile	nemzetiségi néprajz	Zsáka, Vekerd – templomok, román szokások	
		Debrecen Irodalmi Múzeum, Hajdúböszörmény, Balmazújváros		Sándor Mária	helytörténet- néprajz	Berettyóújfalu – templomok, anyakönyvek, családfakutatás Bakonszeg – pásztormúzeum	

Tábor neve	Időpont	Tábor helyszíne ----- Kirándulások	Szakmai vezető - táborvezető	Csoport-vezetők	Szakcsoportok	Település-téma	Résztevő diákok száma/ külföldiek
XXVIII. Bihari Honismereti Tábor	2004. 06.20-27.	Berettyóújfalu ----- Bócs-dűlői ásátás, Zsáka, Vésztő, Szeghalom, Komádi ----- Debrecen Református Kollégium, Erdőspuszta	Kállai Irén	Kaczko Mihály, Hegedűs Zoltán	természetvédő	Püspökladány – farkasszigeti arborétum, Berettyó árterei, védművei	43 / 10
				Nagy Réka, Tamás Alice	nemzetiség	Zsáka, Vekerd – román néprajzi hagyományok	
				Kállai Irén	régészet	Berettyóújfalu – Nagy Bócs-dűlői ásátás Herpály – felszíni terepbejárás	
				Kolozsvári István	néprajz-népi építészet	Pocsaj – régi lakóházak, porták, tárgygyűjtés	
				Sándor Mária	néprajz	Derecske – népi táplálkozás Berettyóújfalu – szücsmesterség	
XXIX. Bihari Honismereti Tábor	2005. 06.25.- 07. 02	Berettyóújfalu ----- Nagykerekai, Kismarja, Pocsaj ----- Bihamagybajom, Füzesgyarmat	Sándor Mária	Nagy Réka	néprajz	Berettyóújfalu, Körösszegapáti – kenderfeldolgozás	30
				Kolozsvári István	természetjáró	Földes – Bihari-sík Tájvédelmi Körzet, Pocsaj, Létavértes – halmok	
				Bíró Gyula	helytörténet	Berettyóújfalu – Szakrális épületek, a 100 éves katolikus templom története Furta–Zsáka–Bakonszeg	

Források

- HÉTHY Zoltán: *Honismereti Úttörőtábor Biharkeresztesen*. Múzeumi Kurír 1977. december, 3–4. p.
B. E.: *A bihari tájat faggatva – Megyei Honismereti Úttörőtábor Biharkeresztesen*. Hajdú-bihari Napló 1977. júl. 27. 5. p.
CS. N. I.: *A múlt nélkül gyökértelen a jelen – egy honismereti tábor munkájáról*. Hajdú-bihari Napló 1976. júl. 14. 5. p.
HARASZTOSI Csaba: *Megyei honismereti úttörőtábor Biharkeresztesen*. Hajdú-bihari Napló 1977. júl. 9.
HARASZTOSI Csaba: *II. megyei úttörő honismereti tábor Berettyóújfaluban*. Hajdú-bihari Napló 1978. júl. 4. 5. p.
HARASZTOSI Csaba: *Honismereti úttörőtábor Berettyóújfaluban*. Hajdú-bihari Napló 1980. aug. 3.
HARASZTOSI Csaba: *Honismereti úttörőtábor*. Népművelés 1980. 9. sz.
HARASZTOSI Csaba: *Honismereti úttörőtábor Biharkeresztesen*. Hajdú-bihari Napló 1985. júl. 15.
HARASZTOSI Csaba: *Honismereti tábor Biharkeresztesen*. Hajdú-bihari Napló 1986. aug. 9. 7. p.
HARASZTOSI Csaba: „*Felszakadtak a régen elzárt zsilipek...*” Hajdú-bihari Napló 1996. júl. 16.
HARASZTOSI Csaba: *Honismereti Táborban*. Hajdú-bihari Napló 1998. júl. 3.
HARASZTOSI Csaba: *Tábor nélkül jubiláltak*. Hajdú-bihari Napló 2001. júl. 10.
Tábori naplók, tablók a Bihari Múzeum gyűjteményében
A Bihari Múzeum Baráti Körének pályázati beszámoló

Irén Kállai

30 JAHR HEIMATKUNDELAGER BIHAR

Vor 30 Jahren, 1976, startete als eines der ersten im Lande in Bihar das Heimatkundelager. Auf Initiative des Museumsleiters Zoltán Héthy wurde in Berettyóújfalu das erste Bezirks-Heimatkunde-Pionierlager veranstaltet. In den ersten 10 Jahren wechselte der Standort zwischen Berettyóújfalu und Biharkeresztes. Die fachliche Leitung des Lagers hatte der jeweilige Leiter des Bihar Museums, ihm zur Seite stand eine ständige Mannschaft von 4 bis 5 Pädagogen und Museologen. Seit 1991 veranstaltet der Freundeskreis des Bihar Museums zum größten Teil mit Subventionsgeldern das international gewordene Lager. Von Anfang an lief die fachliche Arbeit in durchschnittlich 4-5 Gruppen von 6-10 Kindern ab. Die Kinder erforschten und lernten Natur, Geschichte und Gegenwart der Region Bihar kennen. Sie beschäftigten sich mit Kunsthandwerk, Gesang, Volkstanz, machten Ausflüge und nahmen an Wettbewerben teil. In den vergangenen 30 Jahren boten mehr als 30 Fachgruppenleiter und annähernd 100 Vortragende, Handwerker und Volkskünstler annähernd 1500 Kindern ein sinnvolles Ferienprogramm.

